

297. m. a Hegy

ember 15

Rendkívüli kiadás!

XXVII évfolyam

216. szám.

Péntek, 1905. szeptember 15.

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félre 6 kor., negyedévre 8 kor. — fill.
Vidéken: félre 8 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Dr. Varga Lajos.
Felelős szerkesztő: Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Az országgyűlés mai ülése.

Kétszázezer ember a parlament körül. — Bánffy nem bűnös a Zeyzig-ügyben. — Kossuth Ferencet éljenezték a szociálisták.

Ma tartotta a képviselőház történelmi nevezetességű ülését, amelynek határozatait lázas izgalommal várja az egész ország, mert a nemzet képviselete kezében van ma a Magyarország sorsa.

Az egész ország tudja, hogy a döntő pillanatok küszöbén áll. Ez a magyarázata a lázas érdeklődésnek és izgalmas várakozásnak.

Mozgalmas élet uralkodott az ország szívében. Hatalmas tömegekben vonult fel a polgárság, hogy a nemzeti követelések mellett tüntessen, de felvonultak a szociálisták tömegei is, amelyek csupán az általános titkos szövazati jog mellett foglaltak állást.

Valósággal a békés forradalmat jelképezték a százezernyi tömegek felvonulása.

Az utoák képe.

Már a kora reggeli órákban nagy tömegekben hullámzott fel s alá a nép a parlament hatalmas épülete körül, de nem csoportosult, mert a rendőrség nem engedte meg. A helyet a szociálisták számára tartotta fent a „jó akaratú” rendőrség. A polgárságnak a felvonulását is csak mellék utoákon engedélyezte Rudnay Béla főkapitány.

Budán a Lánchíd körül reggel 7 óra körül gyülekezett a polgárság dr. Német Imre, a II. kerületi 48-as párt elnökének vezetésével. Mintegy 8000 polgár gyűlt össze, akik 8 órakor a Kossuth nótá hangjai mellett indultak el, nemzeti zászlókat lengetve a szél és a Kossuth-nótát visszhangozták a budai hegyek.

Pesten a Józsefvárosban volt a gyülekezés a függetlenségi kör előtt. Reggel hét órakor már egészen elzárta az embererdő a József-körutat, pedig egyre nagyobb tömegek érkeztek a Ferencvárosból, Kőbányáról, Érzsébetvárosból. A belvárosiak a Sas-körből vonultak fel.

Példás rendben indult el a menet a

Kossuth nóta hangja mellett a József, Erzsébet és Teréz-köruton a hol a demokraták 10000 főnyi csapata csatlakozott, az Andrássy uton, Váci-köruton, Arany János és Akadémia uton a Géza-utcaig, mert a főkapitány rendelete szerint közvetlenül a parlament előtt csak a darabontok szövetségei, a kamarilla zsoldos szociálisták foglalhattak helyet, míg a polgárságot a Géza-utcaig az Akadémia és Nádor-utoák közti szakaszára szorította félre a rendőrség. Természetesen a szűk helyen nem tért el a 80-90000 főnyi polgárság, hanem előrefurakodott.

Kirívó a rendőrség alávalósága abból is, hogy a szociálistáknak gyülekezési helyül a legjobb tereket jelölte ki. Így a Pálffy, Lehel, Ferdinánd, Hunyadi, Almásy, Tisza Kálmán és Ferenc-teret, míg Ujpesten a Széna teret jelölte ki a rendőrség gyűhelyül. A vezérek minden erőlködése dacára se tudtak 50-60000-nél több embert összehozni. A felvonulás közben történt meg. A szociálisták a Marsilles it énekeltek. A parlament előtti teret, amelyet a rendőrség számukra tartott fent, azonban nem lepheték el teljesen, mert azt már a polgárság részben elfoglalta.

Hatalmas ember-gyűrűként vették körül a szociálisták a parlament épületét, mintha meg akarnák ostromolni. Fenyegetően hullámzott az országgház jobb oldalán a szociálista tömeg, amely a forradalom dalát énekelte.

Csak a szociálista gyűrűn keresztül juthattak a képviselők és a közönség az országgházba.

Az egész rendőrség talpon volt. Kept főfelügyelő és Gyalokay rendőrtanácsos vezetésével 400 gyalog és 200 lovas rendőrvette körül a teret. A parlament előtti teret vaskordonokkal zárták el, azon belül csak az igazolványos újságírókat és a karzati jeggyel bíró közönséget engedték.

Ott voltak a londoni, párisi, berlini, római lapok kiküldött tudósítói is.

Felsült szociálisták.

Zeneszóval, piros zászlók alatt ér-

keztek a parlament előtti térre a szociálisták. Ekkor látták, hogy a teret a polgárság tizezrei részben részben már elfoglalták és nekik meg kell elégedniük a Kuria épületbe és a Nádor utca közti térrel.

Ez rettenetesen felbőszítette a vezéreket. Weltner Jakab és néhány társa izgatottan rohant Gyalokay rendőrtanácsoshoz és követelték a térkiürítését.

— Nem tehetem — felelte Gyalokay. Közteret kiüríteni nem lehet. A polgárság már kora reggel elfoglalta. Elégedjenek meg a tér fentartott részével, úgy is eltérnek rajta.

— Disznóság, amit a rendőrség csinál — ordította Weltner torkaszakadtából. **Nem így alkudtunk mi Rudnay főkapitánynyal.**

— Nem tehetek róla, én ilyen rendelkezést kaptam ma, másként nem tehetek.

— Gazemberek, bitangok, megcsaltak, elárultak bennünket! — ordította Weltner és vezérkara, mire a rendőrtanácsos a szociálisták egész vezérkarát a kordonon kívül vezette.

Ezalatt felvonultak a szakszervezetek, jelzótáblaikon követelvény az általános, titkos választói jogot. Mikor megtudták, mi történt, abcugolták a rendőrséget, de egyébként nyugodtan viselkedtek.

Készenlétben a helyőrség.

Budapest egész helyőrsége készenlétben állt reggel 6 óra óta. Az országgházhoz közeli Nádor kaszárnyákon az 53. gyalog és 16. huszárezred áll készenlétben. A katonákat éles töltésekkel látták el.

Minden utcasarkon kürtös áll, hogy a kivonulásra jelt adjon. A katonaság okvet-

alatt van a

Széchenyi-u. 42 szám

Hrabéczi Antal
gőzerőre berendezett ruhafestő és tisztító intézete.

lenkedése fokozza az izgalmat. A rendőrség attól tart, hogy a polgárság és szociálisták közt véres összeütközésre fog kerülni a dolog. De 11 óráig ez nem történt meg.

Szemere — hajós csapata.

Reggel 8 órakor Szemere Miklós országgyűlési képviselő két vitorlás hajóján érkezett meg a Dunán, 1500 vidéki választó. A hajókon cigánybandák húzták a Kossuth nótát és a választók leirhatatlan lelkesedéssel éljenztek a szövetkezett ellenzék vezéreit.

Közvetlenül a képviselőház előtt, a Duna-partig vezető kölépesőknél állott meg a két hajó, amelyből a vidéki választók kiszálltak és az országház baloldalán helyezkedtek el, folyton énekelve a Kossuth nótát, amely elnyomta a szociálisták Marseillesét.

Már ekkor 9 órára járt az idő. Az utcákon szünetelt minden forgalom, mindenki a parlament körüli utcákban szorong, míg az Andrássy ut teljesen néptelen, a körutakon pedig üresen robognak tova a villamos kocsik.

Küldöttségek a Házelnöknel.

Már reggel 8 órakor érkezett az országházba Justh Gyula házelnök. Az újságírók már ellepték a folyosókat, a közönség pedig roskadásig megtöltötte a karzatokat.

Az elnök mosolyogva fogadta az az üdvözléseket és bevonult az elnöki szobába. Ekkor jelent meg ez jujászervezett szociálisták küldöttsége a Házban. A küldöttség a fogadó terembe-

vonult, ahol pár perc múlva megjelent Justh Gyula is.

Ekkor a küldöttség vezetője Mezősi Vilmos országgyűlési képviselő átnyújtotta az újjászervezett szociálisták fél millió aláírással ellátott kérvényt az általános választói jogért. Justh csak annyit válaszolt, hogy a kérvény kötelelességszerűen a ház elé terjeszti. Ezután jött a nemzetközi szociálisták küldöttsége Bokányi vezetése alatt. Az elnök hasonló rövidséggel válaszolt. A polgárság küldöttsége következett ezután. A polgárság szónoka kifejtette, hogy a polgárság tántoríthatatlan bizalommal van a szövetkezett ellenzék iránt, és egyedül tőle várja az ország boldog jövőjét biztosító üdvös munkálkodás megkezdését.

Határozott, egyenes választ adott az üdvözlésre Justh Gyula. Kijelentette, hogy rendületlenül kitartanak a nemzet jogai mellett.

Végül a József- és Ferenc-városi függetlenségi körök 12 tagu küldött ségét fogadta a házelnök. A küldöttség szónoka dr. Ballagi Aladár országgyűlési képviselő volt.

Már az idő 10 óra felé közeledett, mikor elnök visszavonult szobájába, ahol a szövetkezett ellenzék vezérfőfiaival tanácskozott az ülés előtt.

Képviselők a Házban.

Legelsőnek maga a házelnök érkezett az országházba kocsin. A miniszterek feljáróján ment föl Nemsokára utána jött Bolgár Ferenc alelnök és Hentaller Lajos. Lassan gyülekeztek ezután a képviselők. A szociálisták a szövetkezett ellenzékhez tartozó képviselőket megabucgolták, ellenben a polgárság viharosan éljenzte őket.

Negyed 10 óra tájban jött zárt kocsin báró Fejérváry Géza a Házba, ahová ugy osont szinte észrevétlenül, mint a tolvaj. Azonnal szobájába ment. Nemsokára utána suhantak egyenkint a bukott darabontok és tanácskoztak.

Nagy feltűnést és izgalmat keltett Kossuth Ferenc megérkezése. Nyitott kocsija lépésben hajtott a szociálisták tömegén keresztül. Itt ott hangzott eleinte néhány abucug, de azután a szociálisták elkezdtek éljenzni. Oly viharos volt az éljenzés, hogy tíz percig betöltötte a levegőt. A férfiak kalapjaikat levették, a nők pedig kendőkkel integettek.

Bánffy nem bűnös.

Budapest, szeptember 15. Az ismeretes Zeysig-ügybe tudvalevőleg belekeverték báró Bánffy Dezsőt is, az újpárt vezérét, akit némely lapok meg is hurcoltak. A vezérlőbizottság, amely foglalkozott ez ügygel, arról győződött meg, hogy Bánffy teljesen ártatlan és csak politikai ellenfelei rá-galmazták meg.

Férfi divat cikkei beszerzési áron alól.
Nagyválaszték diszmű ujdonságokban

Borsos Katánál

vá osháza,

Egyedüli gőzbutorgyár

Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbből a fényűzésig a legerősebb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főter.

Az iskolai év

kezdetével ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

Flu- és Leány fehérneműk,
Paplanok, Matracok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok,
Kézeltők, Zsebkendők,
Nyakkendők, Esernyők,
Pamut- és Gyapju takarók

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECEN,

Divat-, vászon- és szőnyegáruház.

Nőiruha varrótermünket

ujjonnan szervezve, annak vezetésére

Fülöp Sándor

hírneves szabó mestert nyertük meg, hol

Kabátokat, Angol-Costümeket,
Séta- és Alkalmiruhákat

saját szöveteinkből

a legkényesebb igényeknek is megfelelően rövid idő alatt jutányosan készítettünk

Bosznay J. és Társa

női divatterme

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

Olcsó kamatu, kényelmesen lefizethető

készpénzkölcsönöket

földekre és házakra, személyhiteleket

folyószámlákra és váltókra

igen előnyös feltételek mellett azonnal folyósítat

Goldstein Mór banküzlete

Debrecenben,

József kir. herceg-utca 10.

Budapestben,

V. Báthory-utca 5,